

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

2 ex. (Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Strană și amvon

«Cântați Domnului, cântați cântare nouă de mărire», zice Psalmistul, «că plăcută este cântarea Domnului», (Isaia 6, 3) ear îngerii și serafimii cântă nencetat zburând împrejurul tronului dumnezeesc zicând: «Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de mărirea lui». Insuși Mântuitorul Isus Hristos, după ce a instituit cultul sfintei liturghii prin Cina cea de taină, a ieșit cu discipolii săi, prin sămănături și «cântând psalmi s'a suit în muntele maslinilor».

Eată cum, sfânta scriptură se ocupă de cântarea sau de rugăciunea ce iese din sufletul celor blânzi și smeriți, de cântarea și rugăciunea care se înalță prin valuri de tămâie spre scaunul dumnezeesc.

Poporul nostru a iubit în toată vremea cultul public divin și mai ales sfânta liturghie. Poporul știe, că însuși cultului liturghiei îi premerge vecernia și utrenia, în a căror legătură se săvârșește acest cult.

Dar, care este însemnătatea adevărată a sfintei liturghii, ce simbolizează ea, ce putere are? — la această întrebare mulți credincioși nu vor putea da răspuns mulțumitor, nepătrunzând încă

adâncimea misterelor acestui tezaur mai pe sus de fire.

Poporul simte, că biserica este casa lui Dumnezeu unde ne adunăm spre rugăciune; dar nu știe cum această biserică este cu adevărat locașul dumnezeirii, ce însemnătate are sfântul altar, naia, pridvorul, ce sânt sfintele icoane, ce însemnătate au praporii, candelarele, ușile împărătești, polican-drele, odoarele...

În aceste taine pot să pătrundă numai aceia cari, pe lângă cunoștințele necesare, vor poseda și cheile iubirii și ale credinței în Domnul nostru Isus Hristos. «Căci nu celor înțelepți, ci celor blânzi și smeriți se vor descoperi adevărurile», zice Mântuitorul.

Nicăiri nu se găsește mai mult misticism, ca în formulele, cântările și obiectele necesare sfintei liturghii.

Liturghia este o cunună mistică bineîmpletită și cu adânc înțeles; ea este *comoara mistere-lor credinței creștine*, (zice Dr. B. Cireșanul).

Cum trebuie să participe poporul la această comoară?

Să căutăm scripturile.

În T. V. aflăm pe Moise, împreună cu preoți și *popor, cântând*, cu gura și cu trâmbițele, cântări de laudă la trecerea Mării roșii. La prorocul David vedem

că 4000 de leviți *cântă* alături de preoți în jurul cortului. În biserica creștină, dela început și până astăzi, poporul ia parte mai multă sau mai puțină la săvârșirea sfintei liturghii. Apostolul Pavel ne spune cum împreună cu Sila cântau imnuri de mărire și laudă în temnița din Filip. Sfântul Ioan Hrisostom zice: «De mult se adunau toți creștinii și cântau împreună, — aceasta o facem și noi acum». Adevărat că apostolul Pavel cere ca: «femeile să tacă în biserică»; totuși zice sfântul Ioan Hrisostom: «Și femeile, și bărbații, și bătrânii, și tinerii se deosebeau după vocea cântării, armonizând cu vocea o singură melodie care lucrează întru toți».

Mai știm că mama lui Grigorie de Nazians păstra tăcere în biserică și nu deschidea gura decât la cântarea de a răspunde preotului liturghisitor, «împreună cu tot poporul».

Reese clar, că la începutul creștinismului și până mai târziu poporul întreg ia parte la săvârșirea sfintei liturghii. Această participare, cum vedem, se mărginește la darea de răspunsuri preotului liturghisitor prin cântări de psalmi pe o singură melodie.

Uzul a durat până pe timpul lui Constantin cel mare, când începe să dispară cântarea simplă,

și se introduc, după spiritul vremii, melodii mai meșteșugite: se institue așa zisă clasă a psaltilor sau cântorilor. În canonul dela Laodiceea se poruncește: «se cuvine numai canonicștilor psalți să cânte în biserică». Din acest timp poporul începe a fi mai puțin activ la săvârșirea cultului sfintei liturghii.

În veacul al 4-lea, în biserica din Constantinopol, cântau 25 de psalți, 160 de anagoniști și 70 de ipodiaconi, cari împreună formau corul bisericesc.

Asemenea coruri, în timpurile mai vechi, ca și în zilele noastre, existau numai la bisericile din centrele mari, rămânând miile de bisericuțe cu obiceiul strămoșesc: cu cântarea cântorilor, și ici colo și a poporului.

Sf. Eusebie ne spune: «Dela început cântările liturgice nu erau numai monofone, adică în o singură voce executate de un cântăreț, ci ele erau și sinfonice sau polifone, adică executate de mai multe voci în comun».

Am văzut deci, că poporul a luat parte activă la săvârșirea sfintei liturghii, prin darea de răspunsuri preotului liturghisitor. Va trebui deci, că tot în aceste cadre, să ne obișnuim poporul pentru a participa la sf. liturghie.

Vom izbuti, în forma aceasta, între altele a smulge credincioșii

FOIȘOARA

(5)

Din vremuri apuse

—Documente pentru istoria bisericească—
Nr. 395.

(Umblarea cu liti).

Preacucernice protopoape Kir Ilie I

Kesaro crăescul guvernului prin milostivul său dela 20 Iulie a. c. Nr. 6408 neau arătat precum mărirea a sa preosfințită făcând din prilej întrebare pentru litiile sau umblarea în zilele praznicelor cu prapuri nu sau putut așeza umblarea litiilor la noi cei neuniți la o așezare cu puterea reșcriptului său împărătesc din 30 Iunie a. 1786 Nr. 6408 aceasta statornică și nemișcată au făcut și au așezat rânduielă ca într-un an să să poată umbla cu litiile de patru ori dar nice decum din prejurul hotarului parohiei să iasă, adică întâi la 6 Ianuarie, a 2 a la ziua Paștilor, a triilea după

prilejul la ziua sfântului Marco și a patra la hramul bisericii care este împărătească rânduielă arătânduți și trimițânduți un exemplar pentru buna îndreptare, vei avea datorie tuturor preoților din protopopiatul vostru a înștiința ca să însemneze așezarea aceasta care și stăpânirii politicești este poruncit luare de samă pentru petrecerea rânduelii acestia a purta și cei care mai multe liti vor face ca petrecând așezării acestia și înmulțitorii obiceiurilor bisericești spre darea răspunsului să vor strânge și pedeapsă vor lua.

Sau dat în Săbii, 29 Iulie 1786.

De tot binele voitor
Gedeon Nichitici.

Nr. 411.

(Plata preoților la umblarea cu crucea la Bobotează).

Preacucernice protopoape Kir Ilie I
Înălțatul crăescul guvernului prin intimatul său dat supt Nr. 6893 mie

mia comunicăuit adăogând a preaosfințitei mării decretum dela 13 Iulie a. c. Nr. 6893 copia precum mărirea a sa preosfințită bine au voit pentru umblarea cu crucea la bobotează a face aceasta milostivire ca clirul cel neunit precum până acum așa și de aici înainte pe vremea botezării să poată umbla cu crucea prin case și pentru aceea *numat trei crețfari* dela parohianii săi vor avea, iară ceia ce vor voi ca peste tot anul în fieștecare săptămână să li să sfințască apa, vor plăti în tot anul preotului său 3 *zloft* și *crețfari* precum și în ștolarul dela 23 Septemvrie anul 1784 supt Nr. 10,891 au fost întărit înălțimea a sa împărătească, pentru aceea vei avea datorie tuturor preoților din protopopiatul tău aceasta milostivă împărătească poruncă a arăta.

Sau dat în Săbii 22 August 1786.

de tot binele voitor
Gedeon Nichitici

Nr. 401.

(Despre Incasarea sidocșiei).

Preacucernice protopoape Kir Ilie I

Cu prilejul acela când vro câțiva dintre protopopi și prin relațiile sale în anul acesta au arătat noao că pentru neputința chivernisirii preoții unii din eparhia noastră cei dela prealalte locuri rânduiți 2 *crețfari* și jumătate de toată famelia să plătească supt chipul sidocșiei, în tot anul cu greu plătesc, atunci la i. k. g. am făcut vesteire spre care i. k. g. prin decretumul său 28 martie a. c. Nr. 1904 aceasta au arătat milostiva rânduielă fiindcă prealnalțata mărire a sa prin decretumul său de datum supt 5, 1784 supt Nr. gubernalicesc 7339 miau comunicăuit bine au voit așa arătânduți și a porunci ca cea dintâi zioa lui noemvrie a. t. 1785 până la cea de pe urmă zioa lunii lui Iulie a. t. 1785 din casa provințialicesc

dela jocurile prea lumești ale timpului, obișnuindu-i cu cântarea și cu mirosul bine plăcut al tămâii.

Vom pune, astfel, temelul unei educații evanghelice, pe cale indirectă, făcând ca poporul să participe mai activ la sf. liturghie.

Partea directă a educației o va forma predica. Ea va fi bucuriul, la al cărui glas se vor aduna oile spre a se adăposti în lăcașul divinității. Predica a format, și trebuie se formeze, parte esențială a cultului sfintei liturghii. Cuvântul, legat de fapte, va forma arma prin al cărei mijloc vom poroi la luptă. Predica să alcătuească farmacia din ale cărei file fiecare își va alege rețeta pentru tămăduirea sufletului său. Deși în zilele noastre ne stau deschise mulțime de farmacii lumești, pline de sucuri și alifii, — preotul va trebui să ofere apa cea vie a lacului Siloamului cu ai cărei stropi, spălându-se orbii, a văzut lumina zilei. Predica să fie clară, precisă, inspirată de cuvinte și idei din sfânta scriptură, să fie rostită cu smerenie, cu dragoste, prin cuvinte potrivite, spre înțelesul tuturor; predica lipsind din sfânta liturghie, slujba noastră ar fi ca o cădelniță, în care s'a stăns jăratecul și nu se mai simte mirosul de tămâie. Predica noastră să fie ca apa ce spală și curăță aurul, spre a-i da strălucirea cea dintâi, — toate acestea vor trebui sigilate cu însuși cugetul și faptele preotului, spre a avea tăria deplină.

Educația evanghelică se sprijinește apoi prin mijloace practice, distribuind, după sfânta liturghie, cărți scrise pe înțelesul poporului, cu conținut creștinesc-ortodox: reviste, ziare, ilustrate, cărțile din care să se reverse miracolul ortodox în sufletul credincioșilor. Aceste se pot face dintr'un fond anume înființat în acest scop.

Inceputul bun s'a făcut în biserica noastră prin instituirea Duminecii bolnavilor, timpul va

aduce și alte Dumineci: a mamei, a copiilor, a robilor; prin aceste mijloace poporul se va simți și mai atras de sf. biserică.

Tot aici putem isira societățile tinerimii, pe care o vom obișnui a cânta în mai multe voci, spre a armoniza cultul sfintei liturghii. —

Să lăsăm să cânte poporul; scopul cultului public e să participe toată suflarea la săvârșirea lui. Glasurile dureroase ale suferințelor, oftatul desuădăjduit al osândiților și cântecul plin de speranță al tinerilor, ne vor forma corurile la ale căror sunet va asculta însuși Fiul lui Dumnezeu.

Terminăm cu psalmistul zicând:

«Cântați Domnului, cântați cu glas de bucurie, cântați preoți ai darului, cântați clopote dangătul vostru, ca venind în lăcașul Tatălui, toată suflarea să laude pururea mărirea Invierii Domnului».

Pr. Ioan Glurgiu.

Tineretul...

Tineretul veacului al 20-lea pare obosit de a trăi, fără să fi trăit, sătul de viață înainte de a o fi gustat, și profund pesimist.

În majoritate se aruncă următoarele fraze: «Ce să fac?» «Mi e urât»... «Nu știu cu ce să-mi ocup timpul». «Ce urâtă e viața!». «Ce falsă e prietenia», «Ce greu e să trăiești!».

Aceste litanii triste, — îndreptățite poate la un om de patruzeci de ani care cunoaște viața, — pe buze fragede, de copii aproape, e jalnic.

Și cauza o știm.

Tineretul din zilele noastre a fost pus prea repede în fața vieții. Nici nu i s'a lăsat timpul să-și trăiască în pace iluziile, și a fost lovit cu fruntea de pragul de aramă al realității.

Și lovitura e crudă. Pe vremuri se respecta vârsta fragedă și se înconjura de precauțiuni minuoase.

Băieții erau supravegheați de aproape, și mocirla simțurilor le era pe cât posibil evitată.

Fetele, mai ales, erau crescute în dulcile basme ale bunicilor, departe de duble-înțeleșuri; realitățile prea goale erau ascunse de un val de poezie... Viața le apărea luminoasă, idealul lor era un cămin plin de iubire și pace...

Și se propovăduia sacrificiul de sine, statornicia, bunătatea.

Sufletul lor plâpând nu venea în contact direct și brusc cu realitatea; cunoștința cu durerile și decepțiile se făcea încet: atunci când sufletul era mai puternic, fortificat pentru lupte.

Pe când astăzi? Zăpăceala și neseriozitatea societății, adăugate la condițiile grele de trai, au depozitat copilăria, desvălându-i viața dintr'o dată așa cum e. Luată de un vârtej amețitor, tinerimea s'a aruncat cu o poftă nebună asupra plăcerilor vieții, fără să știe, că cu cât sorbi din ele mai cu nesațiu, cu atât ești mai crud pedepsit prin desgustul și amărăciunea ce-ți rămân în gură.

Căci, văzut de aproape, nu e ispititor acest fel de viață... Când nu te călăuzește un ideal strălucind la orizont ca o «fata morgana», când trăiești pentru a trăi de azi pe mâine, ca un animal, te desguști repede și definitiv de această viață!

Numai poezia idealului te poate salva! Numai luptând pentru un ideal creștin, simțesti bucuria vieții!

Coriolan Bărbat.

Asociația proaspătă a uniaților noștri, cu membrii și patronii săi, unii clarisimi, alții neclarisimi, s'a întrunit de curând în adunare ținută la Oradea.

Se știe că organizarea acestei societăți confesionale s'a inițiat din partea cercurilor dela *Untrea* blăjană, îngrijorate, se pare, de soarta uniației în România nouă. Ce scopuri urmărește Asociația aceasta, se va vedea abea de acum înainte din activitatea ce o va desfășura...

La Cluj știm că s'a produs pricină de separare totală, dușmănoasă, între societatea condusă de femei greco-catolice și între societatea femeilor ortodoxe.

Discuțiile uniaților, din adunarea dela Oradea, n'au avut, pe cât le-am putut urmări din ziare, notă confesională, cum fusese cazul în conferența clujană. La Oradea s'a vorbit despre corupția și fraudele din țară, despre imoralitatea și nereligiozitatea presei ș. a. m. d., — tot lucruri de actualitate, care însă nu justifică nici pe departe întemeierea unei asociațiuni stătătoare numai din mireni pur greco-catolici...

Se pot oare combate, cu oarecare speranță de izbândă, asemenea rele, de care pătimeste țara și lumea, pornind lupta din punct de vedere — confesional greco-catolic? «Uniația» să fie pricina lor? Ori, ea singură, prin acțiune izolată, le va lecul?

Din Orăștia ortodoxă și culturală

— Matineul Reuniunii femeilor. — Conferența dlui Nicolae Colan, rectorul Academiei Teologice din Sibiu. —

Orașul Orăștie, cu frumos trecut cultural și național, a avut, în ziua de 14 April, ca oaspe, pe dl profesor Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu, care sosind de dimineață, în vederea Conferenței religioase, pe care a ținut-o la matineul organizat de femeile române pentru care a fost invitat, a asistat și la serviciul divin, la finea căruia, după ce a citit «Credul» și «Tatăl nostru» a ținut, la dorința profesorilor, numerosului public și elevi de școală, o minunată alocuție religioasă, vorbind despre iubire, bunăînțelegere creștinească și socială între frații creștini, în baza vechilor principii creștine, cu împărțirea bucuriilor și suferințelor, ca o practică și salvatoare împărțire divină, pentru prosperarea neamului, bisericii și patriei noastre. Această predică a făcut plăcută și folositoare impresie asupra credincioșilor dornici de lumină și povață.

A servit sfta slujbă a liturghiei părintele Ion Moța, iar strana au ținut-o, intelectualii profesori, apoi med. Dr. Ion Solomon, fostul preot Dr. Eug. Munteanu, funcționar sup., în frunte cu vechiul cântăreț Const. Baicu. Invățător-revizor în retragere.

S'a constatat din nou că biserica actuală este nelcăpătoare, pentru numeroșii credincioși, la 5000 suflete,

suma sidocsii episcopoești adecă penzia cea primită să nu o întoarcă îndărăpt la casă, pentru că osfințita mărirea împărătească au rânduit pe anul acesta curgător pentru ușurarea clerului în chipul sidocsii noastre, dar așa că aceea ce sau fost strâns pe anul trecut să să strângă și să să plinească, și pentru că noi sidocsia anului curgător nam primit deplin, oarecare cler nau plinit deplin datorii sale, așa dar după porunca crăescului guvern din datul și numărul sus însemnat în decretom împărătesc întemeiată trebuie să plinească anul curgător cu răstanția rămasă, pentru aceea prin aceasta și să poruncește ca după numărul femeilor în specificația noastră dela 22 Iulie a. c. acum de curând trimisă după cum cinstitelor a tabelor număr este însemnat cu evitanția banilor dela noi primită săți faci socoteala și apoi vei vedea pe câte fameli ai adus bani din proto-

popiatul vostru sau care au fost *protopop sau namesnic strângător* și pe câte nu, și apoi cunoscând de pe specificația fameliilor și de pe evitanția noastră, a banilor aduși cu câtă răstanță este, îndată fără toată zăbava să te pui la ascultare și mai înainte de săvârșitul anului acestuia curgător luna lui Octomvrie a aduce încoace. Întru aceasta rămân de binevoitor

Dat în Săbii 16 August 1786

Gedeon Nichitici.

Nr. 441.

(Despre judecarea pricinilor între preoți)

Preacucernice protopoape Kir Ilie! Înălțatul crăescul guvern prin intimatul său supt 17 Mai a. c. Nr. 4364 au arătat noao precum mărirea sa preaosfințită kesaro crăiască bine au voit prin decretomul său din 23 aprilie 1786 Nr. 4364 făcând au poruncit ca toate pricinile în treaba cinului preoțesc întâmplare și spre îndreptarea preoților foloase adecă

chiar numai acelea pricini care să fac împotriva cinului preoțesc între preoți și între stăpâniri bisericesti să să judece înainte consistorumului, pentru aceea întru urmarea împărăteștii porunci vă povățuesc ca pricinile preoților cele duhovnicești și bisericesti cele mai mici cu consistorumul vostru precum și până acuma după chipul rânduelii voastre la 18 septemvrie 1784 Nr. 103 la noi trimis și după asămănarea vinii cu canoanele acolo însemnate săi canoniți, dar cele mai mari vinovățiile și greșalele lor care din firea sa supt judecata episcopului, consistorumului sănt supuse, să le arătați noao cu toate faptele și împrejurările lor, așa de primirea acestiia rânduelii și știință vestirea tuturor preoților în protopopiatul vostru înștiințându-ne, mila puternicului Dumnezeu pururea să rămână cu voi.

Săbii 8 septemvrie 1686.

De tot binele voitor
Gedeon Nichitici.

Nr. 651.

(In cauza examenului de 6 săptămâni)

Preacucernice protopoape Kir Ilie, al Luncii, noao iubite!

Crăescul gubernum prin re-scriptul său din 30 Decembrie anul trecut Nr. 11519 neau arătat cum că preaosfințita mărirea sa prin decretomul din 27 noemvrie anul trecut au poruncit ca de acum înainte *preoții cel uniți pentru tacerea examenului de 6 săptămâni* numai atunci să aibă plata cea rânduită, când ar face întreg satul sau vreo câțiva oameni la oiață când ar face examene și iar chema ei la satul său, almintrelea unul sau altul să facă la preotul locului fără de nice o plată, care preaînaltă rânduială și să poruncește să înștiințezi.

Săbii 31 decemvrie 1786.

de bine voitor
Gedeon Nichitici.

Iar până la zidirea a unei noi biserici proiectate, — pentru care unii intelectuali, ca ministrul Dr. Aurel Vlad, fostul dep. I. I. Vulcu, Dr. Ion Solomon și alții, au dăruit frumoase sume, — va trebui să se țină pentru mulțimea de tinerime școlară dela atâtea școli și licee, apoi reg. 92 inf., un serviciu divin separat, fie aici, fie în vreun edificiu școlar.

— Reuniunea femeilor române, a început să organizeze anul acesta frumoase matinee, la care cântă corul «Armonia», al liceului, cu orchestra, (condusă de neobositul profesor Nic. Prația, căruia lumea românească de aici îi datorește recunoștință), recitări și câte o conferință de fiecare matineu. S'au ținut până în prezent 2 astfel de serbări, la care au conferențiat: dna Aurelia Pop-Florianu, de origine din Seliște, vorbind despre «Evoluția femeii», — apoi profesorul Victor Iacob, cu subiect religios. Al 3-lea matineu s'a ținut Duminecă în 14 April. Corul prof. Prația a cântat frumos «Irmosul Inverii» și «Trăiască România Mare». Au recitat poezii dna Jarca și elevul N. Țăranu, iar solistul bariton Lucian Cristiu elev cl. VII a cântat dulos doina de G. Chiriac, acompaniat de orchestra liceului «A. Vlaicu».

În cadrul programului a fost și conferința dlui prof. Nicolae Colan, care a satisfăcut invitații reuniunii femeilor. Timp de o oră, conferențiarul a vorbit despre viața lui Hristos și a Apostolilor, despre teoriile scriitorilor filosofi și ținuta bisericii în raport cu viața politico socială; a dezvoltat raportul, îndulcit de creștinism, dintre stăpân și rob; cum biserica caută să reformeze sufletul și nu formele din afară; cuvântul, din vechiul cronicar: «Din cele trecute vremi, să cunoaștem cele viitoare», se adevărește pe deplin în viața bisericii creștine, în care ni se cere să fim cu Hristos și biserica; căci numai așa ni-am păstrat neamul și-l vom putea păstra și în viitor.

Conferențiarul a fost aplaudat și felicitat călduros de numeroșii oaspeți din oraș și împrejurime.

Dr. Eugen Munteanu.

Concurs cu premii

Primim dela dna *Alexandrina Gr. Cantacuzino* din București următoarele:

Societatea «Țesătoria» înființată de M. S. Regina Elisabeta în anul 1905, dorind să contribuie la păstrarea celor mai frumoase modele de scoarțe românești, organizează pentru zilele de 2 și 4 Iunie 1929 un **concurs cu premii** în următoarele condițiuni:

1. Se admit numai covoare lucrate în ultimii cinci ani;
2. Se dă preferință celor colorate cu vopsete vegetale;
3. Se admit covoare numai dela 150 m. lungime;
4. Aceeaș persoană poate expune mai multe bucăți;
5. Comitetul va alege, din covoarele primite, pe cele demne de a fi expuse;
6. În afară de produsul școalelor, atelierelor, nu vor fi admise decât lucrările proprii ale expozanților;
7. Covoarele de mătăsă sânt excluse, precum și cele persane;
8. Fiecare covor va purta pe dos o pânză cusută, cu numele, localitatea și dimensiunile;
9. Covoarele vor fi depuse dela data de 10—25 Mai, la «Casa Femeii» din Splaiul Imprimeriei 6, lângă podul Isvor, unde va avea loc concursul;
10. Se vor libera chitanțe de primire.

Se constituie patru premii, în valoare de: I Lei 30.000, II Lei 10.000, III Lei 5000, IV Lei 3000.

Afară de premii, se vor acorda și diplome. Vor fi zece diplome de onoare și certificate de expozanți.

«Țesătoria», își rezervă dreptul de a cumpăra covorul premiat, cu prețul de 2000 lei metru pătrat.

Comitetul se compune din următoarele persoane: dnele Alexandrina Gr. Cantacuzino, Vighi Berceanu, Zefira colonel Voiculescu, Aretia Tatărăscu, Ana Lahovari, Sarmisa Alimănișteanu, Pia Alimănișteanu, Elena general Perticari, — și dnii Țigara-Samurcaș, Jean Steriade, Verona, Ștefan Popescu, C. Garoflid, și Anibal Teodorescu.

Mănăstirea Cozancea din mitropolia Moldovei, într-una din nopțile trecute, a fost atacată de o ceată de bandiți, spre a o jefui. Prințand pe stărețul mănăstirii, tâlharii i-au cerut bani. La răspunsul acestuia, că nu are, bandiții l-au snopit în bătai, iar ca încoronare a nelegiuirii lor, i-au tăiat nenorocitului stăreț, limba. Se spune că păcătoșii sânt veniți de peste Nistru.

să te povățuim spre buna și chiar împlinirea lor pentru acelea întru asă-mănarea înaltelor decretumuri îți poruncim ca amândoaă acestea în chipul una pricina căsătorii, alta pentru *slobozenia la a patra* cununie întru vremea de două luni în bisericile a parohiilor preoților din protopopiatul tău prin preoți să să publicăluiască spre înțelesul varmegiilor de 3 ori în 3 Dumineci și precum că starea acestui nostru circular după chipul însemnat tuturor preoților pentru vestirea leai dat și precum să poruncește leai îndreptat, vei avea a ne face relația.

Săbii 12 april 1787.

de tot binele voitor
Gedeon Nichitici.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Sanatorul dela Schitul Păltiniș

În munții ce se înalță deasupra frunzei comune românești Rășinari (județul Sibiu), în mijlocul codrului de brad, în culmile dătătoare de liniște și sănătate trupească și sufletească, la 30 km. depărtare de Sibiu, se înalță la 1400 m. altitudine Schitul Păltiniș împreună cu un sanator (cămin) de reculegere trupească și sufletească pentru preoți și alți intelectuali.

Sanatorul zidit din lemn de brad, cu 21 camere cu tot confortul: conductă de apă în fiecare cameră, lumină electrică, sobe de teracotă, instalație telefonică etc., este unul din cele mai splendide localități climatice din țară, care poate rivaliza cu stațiunile din străinătate.

Prețul camerelor cu unul și două paturi variază între 3 și 8000 lei lunar. Întreținerea este 7000 lei de persoană lunar. Pentru copii sub 10 ani se fac reduceri. Copii sub 3 ani nu se primesc. Preoții, profesorii și funcționarii bisericești din Arhiepiscopie plătesc pentru cameră 1000 lei lunar.

Nu se primesc persoanele cari sufer de boli contagioase.

Sezonul durează din 1 Iunie până la 30 Septembrie.

Cereri pentru informațiuni și primire se adresează: **Consiliului arhiepiscopal ortodox român în Sibiu**, cu indicațiunea exactă: adresa, numărul și etatea persoanelor și durata pe care se cere camera.

Consiliul arhiepiscopal.

INFORMAȚIUNI

Răscumpărare. Părintele asesor cons. Dr. George Proca și-a răscumpărat felicitările de ziua onomastică contribuind la fondul orfelinatului arhidiecezan cu suma de 300 lei. — I se exprimă mulțumită. **Oficiul de cassă Consistorial.**

În vederea adunărilor eparhiale, ce se întrunesc anul acesta la 28 April, aducem aminte deputaților următoarele dispoziții din Statutul de organizare a bisericii noastre:

Art. 8. Toți deputații aleși sânt datorți a se înfățișa pe ziua deschiderii Adunării, sau în cazuri grave de împiedecare, a-și justifica în scris absența. — Cei prezenți sânt datorți a participa la Ședințele Adunării, a lua parte la lucrările ei, a primi alegerile și însărcinările date lor, dela cari numai Adunarea îi poate dispensa. — Deputații, cari nici nu-și justifică absența cu probe demne de crezământ, nici nu se înfățișează la adunare, în decurs de 5 zile dela deschiderea ei, se consideră că au renunțat la mandat. Concediu pe 3 zile poate da președintele, iar pe timp mai îndelungat numai Adunarea. Pe timpul absenței nu se dau diurne. Cererile de concediu se rezolvă îndată.

«Pocăit», care s'a pocăit .. În ziua a II-a de Paști a murit în parohia noastră Geoagiu-Joseni «pocăitul» Lazăr Cârăguț, bine cunoscut în aceste părți ca unul dintre cei mai înverșunați predicatori, făcând parte din secta «studenților de Biblie». Pe patul de moarte și-a exprimat ultima dorință de a fi înmormântat după rânduiala bisericii noastre ortodoxe, de cătră preot. În dimineața Inverii a cerut să i se aducă sf. Paști, pe care luându-le cu o adâncă cucernicie, făcându-și semnul sf. cruci, a dat mulțumită lui Dumnezeu, pentru harul de care l-a învrednicit în cele din urmă momente ale vieții sale. Chemând apoi în jurul său soția, și 5 copii, rudeniile și vecinii, i-a sfătuit pe toți să rămână fii credincioși ai bisericii și credinței noastre strămo-

șești, după care a trecut la cele veșnice. Obținând și aprobarea autorității noastre bisericești, **pocăitul** Lazăr Cârăguț a fost înmormântat în Miercurea luminată, după rânduiala sf. noastre biserici, în prezența unei numeroase asistențe. Căința lui în ceasul al 12-lea, după o rătăcire de 12 ani și care, ne reamintește minunata întoarcere dintre cei doi tâlhari răstigniți pe cruce alături de Mântuitorul, a zguduit adânc sufletele credincioșilor. Din acest exemplu vor putea să învețe atât credincioșii noștri cât mai ales «pocăiții» cari s'au lăspădat de legea lor strămoșească.

Pr. T. Glodeanu.

«Album de broderii și țesături românești». Sub titlul acesta a publicat domnișoara Minerva Cosma, din Sibiu, în anul 1905, o colecție de modele frumoase românești, care a fost foarte bine primită de români și străini.

De doi ani este epuizat albumul. Doamna Minerva Schaffer născută Cosma a voit să scoată o ediție nouă, dar speșele sânt așa de mari încât nu i a fost posibil. Și acum tot mai primește întrebări unde s'ar putea cumpăra astfel de albume, și — fiind d-sa de părere, că puținele albume cu modele românești care le avem, sânt neapărat de lipsă în toate comunele ca să se obicinuiască țărancele de mici să lucreze numai modele românești, care ni le-au păstrat străbunele noastre de veacuri și acum sânt în pericol de a le pierde în timp scurt, — ar retipări albumul, dacă s'ar afla destule persoane, corporațiuni, școli etc. care s'ar obliga să cumpere unul sau mai multe exemplare. Cine dorește să l aibă, este rugat să se prenoteze, în scris, până la 29 Aprilie 1929 la doamna *Minerva Schaffer, Sibiu*, strada *Carmin Sylva Nr. 19*. Un exemplar ar costa cam 600 Lei.

ȘTIRI LOCALE

Reprezentare teatrală. Elevii școlii normale «A. Șaguna» din Sibiu vor juca Sâmbătă, în 20 April 1929, ora preciz 8 seara, sub conducerea dlui N. Băilă, drama în 3 acte *Ultimul vlăstar* de A. Pandele. Bilete se găsesc de vânzare la Librăria Arhidiecezană și seara la cassă.

Mare șezătoare literară, sub patronajul dlui ministru al Ardealului Voicu Nițescu, va da *Societatea scriitorilor români* Marți, în 23 April, ora 9 seara, în teatrul orașului Sibiu. Bilete se găsesc de vânzare la Librăria Foaia Poporului și seara la cassă teatrului.

CARTI ȘI REVISTE

Antologie. O culegere de bucăți literare, sub numirea *Luminătorii Satelor*, a apărut în Institutul de arte grafice «Ardealul» dela Cluj, îngrijită de harnicul inspector școlar primar, *Constantin Iencica*, profesor de pedagogie și filosofie. Bucățile, iscusit alese din scriitorii români cei mai de seamă, sânt publicate ca îndemn pentru tinerii învățători să îndrăgească viața dela țară și să-și pună toată priceperea în scopul ridicării culturale a poporului. Antologia frumoasă a dlui C. Iencica se adresează nu numai dascălilor idealști, ci și normaliştilor, «cari trebuie să părăsească școala înarmați cu voința de a lupta și a învinge toate greutățile». Cărticica se vinde cu prețul de 30 Lei și se poate cere dela Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Nr. 196.

(*Slobozenia la a 4-a căsătorie*)

Preacucernice protopoape Kir Ilie!

Înălțatul crăescul gubernum prin reșcriptul său Nr. 2987 vestindune cum că preasfințita mărire a sa împărătească prin decretumul său de curte la 8 martie întru acesta curgător an, au poruncit ca de acum înainte între unele căsătorii cu toată întregimea și pășirea sau lucrarea *precum la catolici așa și la noi* să să urmeze, adică întru îndreptarea pășirii pentru pricinele căsătorii sau făcut și voao preoților prin tabla varmegiei după cum am scris la 31 mai 1787 Nr. 177; încă și aceasta bine au voit mărirea sa împărătească a porunci ca de acum înainte acea oprită între oameni de lege neunită partea căsătorii să fie sloboadă, și pentru că i. k. g. așa ne-au îndreptat ca arătânduți aceste poruncitoare rândueli

Nr. 18/1929.

(36) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Gialacuta cu filiile Gabești și Târnavă, protopopiatul Ilia, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.
2. Câte una ferdelă cucuruz sfărmat dela circa 100—120 familii.
3. 1 și 1/2, jugăr de pământ (fânaț) eclezie.
4. Stola obișnuită în parohie.

Concurenții vor înainta cererile și documentele cuvenite, oficiului protopopesc Ilia, în termenul prescris, și cu prealabila încunoștințare a acestuia, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înțelegere cu consiliul parohial din parohia Gialacuta și filiile.

Ilia, la 28 Ianuar 1929.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 10/1929.

(37) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Godinești cu filia Petrești, protopopiatul Ilia, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.
2. Câte una ferdelă cucuruz sfărmat dela circa 120—150 familii.
3. Stola obișnuită în parohie.

Concurenții vor înainta cererile și documentele cuvenite, oficiului protopopesc Ilia, în termenul prescris, și cu prealabila încunoștințare a acestuia, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înțelegere cu consiliul parohial din Godinești.

Ilia, la 20 Ianuar 1929.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 116/1929.

(38) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante de cl. III Certejul de sus și Almașul sec. cu filia Cozla din protopopiatul Deva, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

1. Certejul de sus cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, sesiune parohială 3 jug. 1237°, adău câte 2 măsuri porumb (à 30 litri) nesfărmit dela fiecare casă; casă parohială și stola uzitată.

2. Almașul sec. cu filia Cozla cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; sesiune parohială în materă 4 jug. 609□ în filie 9 jug. 659□, adău în materă câte 1 măsură de porumb sfărmit (à 20 litri) de fiecare casă; filia nu plătește adău; casă parohială și stola uzitată.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale, instruite conform

normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul de schis și să vor prezenta în parohii spre a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 2 Aprilie 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Deva în înțelegere cu consiliile parohiale.

Nicolae Duma
adm. protopopesc.

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comșa**, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemânatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I Economia câmpului e 90 lei, tomul II Pomăritul și Veritul 50 lei și tomul III Legumăritul și Florăritul 60 lei. Tus-trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandăție 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. D. COMȘA în Sibiu sau Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite prețul de mai nainte sau cu ramburs.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comanda se alătură Lei 20.— pentru spese poștale.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericeii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de
AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Prețul: 25 Lei

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de **E. HODOȘ**. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese poștale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese poștale Lei 10.—

A apărut:

Povătuitorul Creștinului ort.

de **Pr. Ioan Stefan Popescu**

o minunată cârtică de rugăciuni și povești despre cum trebuie să se poarte creștinul adevărat în biserică. Prețul leg. 40 Lei. Broș. 20, plus Lei 10 spese. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântările bisericești

după melodiile celor 8 glasuri ale sf. biserici ortodoxe, culese, puse pe note și aranjate de

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 100, plus spesele poștale Lei 15

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele
odoare bisericești:

Potire

Disc și Steluță

Cădelnițe

Candele

Chivot

Copie

Lingurițe

Cruci

Cruciulițe

Cununi

Căldărușe cu mătăuz

Clopoțele pt. altar

Cănuțe pt. Sf. mir

Garnitură pt. bolnavi

Prapori

Toate aceste odoare bisericești sânt din Alpaca (Argint de China) aurite și foarte frumos executate, cu prețuri moderate.